

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. L., nar. X., bytom K.**, zastúpeného JUDr. S. J., advokátom, S., proti žalovanému: **A. S. G., s. r. o., R.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. M. M., advokátom, P. **o plnenie povinností**, vedenej Okresným súdom Bratislava II. pod sp. zn. 25Cb 170/2002, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob 357/2009-127 zo dňa 27. januára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v B. č. k. 2Cob 357/2009-127 zo dňa 27. januára 2010 **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II. uznesením č. k. 25Cb 170/2002-112 zo dňa 24. 04. 2009 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za rozšírenie žaloby v sume 148,54 eur.

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2Cob 357/2009-127 zo dňa 27. 01. 2010 zmenil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za zmenu žaloby v sume 493,65 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že v žalobe podanej na súde dňa 30. 09. 2002 si žalobca uplatnil právo na splnenie povinností vymeniť motor na vozidle a nahradiť škodu vo výške 2 094,30 Sk za každý kalendárny deň od 05. 09. 2002 až do zaplatenia. Podaním zo dňa 18. 07. 2003 žalobca spresnil žalobu tak, že svoju žalobu považuje za určovaciu a žiada posúdenie, či právo vymeniť motor existuje alebo nie a škodu žiada za 24 dní x 2 094,30 Sk, t. j. 50 263,20 Sk. Súd následne vyrubil žalobcovi súdny poplatok vo výške 5 510,-- Sk, a to 3 000,-- Sk za určovací petit a 2 510,-- Sk z istiny 50 263,-- Sk. Podaním zo dňa 21. 10. 2008, ako aj prednesom na pojednávaní konanom toho istého dňa, navrhol

žalobca zmenu žaloby tak, aby bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie 200 000,-- Sk spolu s úrokom z omeškania od 04. 09. 2002 až do zaplatenia a náhradu škody vo výške 650,-- Sk za každý kalendárny deň od 05. 09. 2002 až do 07. 04. 2003 spolu s úrokom 0,05% denne od 07. 04. 2003 do zaplatenia. Prvostupňový súd uznesením č. k. 25Cb 170/2002-95 zo dňa 10. 02. 2009 pripustil zmenu žaloby a dňa 24. 04. 2009 uznesením č. k. 25Cb 170/2002-112 dovyrubil súdny poplatok za rozšírenie žaloby vo výške 148,54 eur. Odvolací súd dospel k záveru, že k rozšíreniu predmetu poplatkového úkonu došlo len čiastočne. Žalobca prejavil vôľu nahradiť pôvodný petit žaloby nasledovne:

- v časti o určenie povinnosti vymeniť motor za petit zaplatiť 200 000,-- Sk spolu s príslušenstvom a
- v časti o zaplatenie 50 263,-- Sk spolu s príslušenstvom zaplatiť opakujúce sa plnenie 650,-- Sk za každý kalendárny deň od 05. 09. 2002 až do 07. 04. 2003 spolu s príslušenstvom, čo predstavuje za požadovaných 215 dní 139 750,-- Sk.

Súdny poplatok ku dňu podania návrhu na zmenu petitu z istiny 200 000,-- Sk predstavoval 12 000,0- Sk a z hodnoty 139 750,-- Sk predstavoval 8 382,-- Sk, t. j. spolu 20 382,-- Sk. Od uvedeného súdneho poplatku bolo potrebné odpočítať doteraz zaplatený súdny poplatok vo výške 5 510,-- Sk. Súdny poplatok ku dňu podania návrhu predstavoval teda 14 872,-- Sk, t. j. 493,65 eur.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil podľa § 239 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), pretože odvolací súd zmenil uznesenie prvostupňového súdu. Dovolanie odôvodnil podľa § 237 ods. 1 písm. a/ O. s. p., pretože súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia odvolacieho súdu nebol dostatočne zistený skutkový stav. Dovolateľ sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že škoda, ktorú si návrhom uplatnil v súlade s § 7 ods. 5 zákona č. 71/1992 Zb. je určená ako súčet ceny motora vo výške 343 865,-- Sk a trojnásobku ceny ročného plnenia vo výške 365 dní x 2 094,30 Sk/ deň x 3 = 2 293 258,50 Sk. Návrhom, o ktorom súd konal až do 10. 02. 2009, kedy súd pripustil zmenu žaloby, si dovolateľ uplatnil nárok na sumu 2 637 123,50 Sk. Zmenou žaloby si žalobca uplatnil nárok vo výške celkom 339 450,-- Sk (dovolateľ mal zrejme na mysli sumu 339 750,- Sk). Zmena žaloby tak, ako ju dovolateľ vykonal, je obmedzením návrhu, nie jeho rozšírením. Dovolateľ až v konaní o poplatkovej povinnosti k zmenenému návrhu zistil, že súd ho v rozpore s § 7 ods. 5 zákona č. 71/1992 Zb. výzvou zo dňa 28. 04. 2004 vyzval na úhradu

poplatku v nesprávnej výške. Dovolateľ však mal byť v súlade s § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. vyzvaný na doplatenie poplatku z návrhu najneskôr 31. 12. 2005. Po tomto termíne doplatok nemožno vyrubiť. Ďalej uviedol, že odvolací súd porušil zásadu zákazu reformatio in peius podľa § 212 ods. 1 O. s. p., pretože rozhodnutím o odvolaní prekročil rozsah odvolania a zvýšil poplatkovú povinnosť v neprospech odvolateľa. Ak bol odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa vyrubil poplatok v nesprávnej výške, než aká štátu patrí, nemal inú možnosť, než napadnuté uznesenie zrušiť. Preto dovolateľ požaduje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a zároveň navrhol, aby dovolací súd zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu. Tiež navrhol, aby dovolací súd pred rozhodnutím o dovolaní odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

- a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,
- b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti

rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

V spornom prípade dovolanie je prípustné s poukazom na ustanovenie § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Dôvodnosť dovolania žalobca odôvodnil s poukazom na ust. § 237 ods. 1 písm. a/ O. s. p., pretože súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov a v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia odvolacieho súdu nebol dostatočne zistený skutkový stav veci § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci je daná, ak súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci. Do právomoci súdov v občianskom súdnom konaní patrí prejednávanie a rozhodovanie sporov a iných právnych vecí, vyplývajúcich z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov. Iba výnimočne, ak osobitný zákon určí, že tieto veci prejednávajú a rozhodujú iné orgány, sú tieto veci vyňaté z právomoci súdu (§ 7 ods. 1 O. s. p.).

Žalobou zo dňa 30. 09. 2002 sa žalobca ako právnická osoba **A., spol. s r. o., B.**, ako právny predchodca terajšieho žalobcu, ktorého súd pripustil do konania v zmysle § 92 ods. 2, 3 O. s. p., a tento vstúpil do práv pôvodného žalobcu, pričom právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované, sa domáhal voči žalovanému ako právnickej osobe – **A., s. r. o. B.**, teraz : **A. S. G., s. r. o., B.** (zmena obchodného mena) určovacím petitom výmeny motora motorového vozidla, ktorý slúžil na podnikateľské účely - taxislužbu a náhrady škody vzniknutej v dôsledku poruchy vozidla. Obaja účastníci sú podnikatelia v zmysle § 2 Obchodného zákonníka (ďalej OBZ) a jedná sa o obchodno-právny vzťah, ktorý vznikol pri ich podnikateľskej činnosti a spravuje sa ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 1 OBZ). To znamená, že žalobcom uplatnené právo patrí do právomoci súdov a konajúce súdy boli oprávnené o veci rozhodnúť. Preto nie je daný dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Dovoláním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bola žalobcovi uložená poplatková povinnosť z podaného žalobného návrhu.

Poplatníkom podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/ 1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z podaného návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

V zmysle cit. ustanovení bol žalobca ako poplatník poplatkového úkonu povinný zaplatiť súdny poplatok z podaného žalobného návrhu. Žalobca zaplatil s podaním žalobného návrhu súdny poplatok vo výške 5 510,-- Sk (č. l. 27). Pôvodne sa domáhal určovacieho petitu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. a náhrady škody, ktorú vyčíslil sumou 50 263,20,-- Sk.

V priebehu konania na pojednávaní konanom dňa 21. 10. 2008 žalobca požiadal o zmenu žaloby a žiadal alternatívny petit s tým, že ak nebude možné vymeniť motor, žiada zaplatiť jeho hodnotu v sume 200 000,-- Sk a zároveň požadoval tiež pripustiť zmenu aj ohľadne vyčíslenej škody, t. j., ktorú spresnil čo do výšky, ako aj vymedzil čas –obdobie, za ktoré si uplatňuje náhradu škody (č. l. 94).

Okresný súd Bratislava II. uznesením č. k. 25 Cb/170/2002-95 zo dňa 10. 02. 2009 pripustil zmenu petitu tak, že : žalovaný je povinný bezplatne vymeniť motor na vozidle OPEL ASTRA 1.7D, EČV: BA 197 BX a zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 21,58 Eur za každý kalendárny deň od 05. 09. 2002 do 07. 04. 2003 s úrokom 0,05% denne od 07. 04. 2003 do zaplattenia, ako aj nahradiť trovy konania; **alternatívne:** žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6 638,78 Eur s úrokom vo výške 18, 25% ročne od 04. 09. 2002 do zaplattenia a náhradu škody vo výške 21,58 Eur za každý kalendárny deň od 05. 09. 2002 do 07. 04. 2003 s úrokom 0,05% denne od 07. 04. 2003 do zaplattenia, ako aj nahradiť trovy konania.

V danom prípade sa jednalo o zmenu návrhu na začatie konania v zmysle § 95 O. s. p. Jedná sa o kvantitatívnu zmenu žaloby (petitu), keď žalobca žiada alternatívne plnenie, t. j. bezplatnú výmenu motora, alebo peňažné plnenie – zaplatiť hodnotu motora vo finančnom objeme 6 638,78 Eur (200 000,-- Sk) a nahradiť škodu, ktorá je nesporne vyššia, ako bola

uplatnená pôvodne žalobou (zo dňa 30. 09. 2002) len vo výške 50 263,20,-- Sk, t. j. v spornom prípade zmena žaloby spočíva v jej rozšírení aj v inom plnení.

Okresný súd, ktorý je príslušný podľa § 3 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch vyberať súdne poplatky a je oprávnený aj na rozhodovanie vo veciach poplatkov. Má zákonnú povinnosť vyrubiť poplatok alebo doplatok z poplatkového úkonu v správnej výške, podľa prílohy Sadzobníka súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona (§ 1 ods. 1), ako aj vrátiť poplatok za podmienok stanovených týmto zákonom (§ 11).

Krajský súd zmenil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu, č. k. 25 Cb 170/2002- 112 zo dňa 24. 04. 2009, ktorým vyrubil súdny poplatok za rozšírenie žaloby v sume 143,54 Eur tak, že žalobcovi uložil zaplatiť doplatok súdneho poplatku za zmenu žaloby v sume 493,65 Eur. Bol oprávnený rozhodovať o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O. s. p. ako funkčne príslušný súd.

Podľa § 7 ods. 6 veta prvá zákona o poplatkoch, ak sa po podaní návrhu rozšíri predmet poplatkového úkonu, poplatok sa doplatí. Ak je predmetom poplatkového úkonu opakujúce sa plnenie, základom poplatku je súčet cien všetkých opakujúcich sa plnení (§ 7 ods. 4 zákona). Je nesporné, že žalobca žiadal opakujúce plnenie za určitý čas, a to 650,-- Sk za každý kalendárny deň od 05. 09. 2002 až do 07. 04. 2003 spolu s príslušenstvom t.j. 215 dní x 650 = **139 750,-- Sk**+ alternatívny petit na peňažné plnenie **200 000,-- Sk**. Súčet týchto cien zmeneného petitu tvorí základ pre výpočet súdneho poplatku v zmysle § 7 ods. 4 zákona, ako to správne konštatoval odvolací súd, aj keď uviedol nesprávnu citáciu ust. § ods. 7 ods. 5 (týkajúci sa opakujúceho plnenia na neurčitý čas), namiesto odseku 4 toho istého ustanovenia. Nejedná sa však o nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Keďže žalobca zaplatil súdny poplatok v nesprávnej sume 5 510,--Sk a správne mal zaplatiť súdny poplatok v sume 20 382,-- Sk, súd oprávnene vyrubil doplatok zo zmeneného žalobného návrhu v sume 493,65 Eur (14 872,-- Sk).

Nie je dôvodná námietka dovolateľa, že odvolací súd prekročil rozsah odvolania, keď zvýšil poplatkovú povinnosť v neprospech odvolateľa. Poplatník je povinný uviesť cenu predmetu poplatkového úkonu. Ak tak neurobí, alebo uvedie cenu zjavne nízku, cenu súd určí (§ 7 ods. 3 zákona). Súd bez ohľadu na tvrdenie žalobcu je povinný riešiť predmet

poplatkového úkonu a vyrubiť súdny poplatok v súlade so Sadzobníkom súdnych poplatkov. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok v správnej výške je podmienkou konania, pokiaľ nie sú splnené podmienky pre oslobodenie od poplatku podľa § 4 zákona o súdnych poplatkoch, prípadne podľa § 138 O. s. p. Žalobca nebol v predmetnom súdnom konaní oslobodený od poplatkovej povinnosti.

Taktiež nie je dôvodná námietka dovolateľa, že súd nemohol vyrubiť doplatok po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným (§ 13 ods. 1 zákona). Žalobca svojím dispozičným úkonom – zmenou žaloby uplatnil svoje právo (alternatívne plnenie) na pojednávaní **dňa 21. 10. 2008**, čo súd akceptoval a v súlade s ust. § 95 O. s. p. pripustil zmenu žalobného návrhu. Doplatok súdneho poplatku zo zmeny žaloby sa stal splatným 21. 10. 2008 a lehota podľa § 13 ods. 1 zákona začala plynúť od konca roku 2008 a plynula od 01. 01. 2009 a ešte neuplynula (31. 12. 2011), a preto súd dovyrubil doplatok v zákonom určenej lehote troch rokov od konca kalendárneho roka, a to 6% z ceny predmetu konania podľa položky 2 písmeno a/ Sadzobníka súdnych poplatkov prílohy zákona č. 71/ 1992 Zb. v znení platnom v čase vzniku poplatkového úkonu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací napadnuté dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová